

GOSTILNIČARSKI VESTNIK

STROKOVNO GLASILO: „ZVEZE GOSTILNIČARSKIH ZADRUG V LJUBLJANI“ IN „ZVEZE GOSTILNIČARSKIH ZADRUG V MARIBORU“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 2467.

Člani obeh gostilničarskih zvez dobijo list brezplačno.

Cek. rač. št. 11.430.

Štev. 5.

Maribor, dne 27. maja 1931.

Leto I.

POZOR! Gostilničarski vestnik se dostavlja vsem članom brezplačno.

Veliko zborovanje gostilničarjev Dravske banovine.

Skoraj postaja mesec maj tradicionalni mesec za naše gostilničarstvo v Dravski banovini, ker se je tudi letos priredilo za časa vinske razstave in sicer dne 11. maja v Mariboru veliko impozantno zborovanje zastopnikov gostilničarske obrti naše banovine. Človeka je pretreslo srce, ko je videl polno dvorano Zemljičevega hotela samih resnih mož, ki so se v dolgi dobi svojega poslovanja iztekli neprecenljivih izkušenj v naši obrti. Ta kader, ki se je zbral v Mariboru, je pokazal zrelost našega stanu, moč naše organizacije in našo stanovsko disciplino. Točno ob pol 11. uri dopoldne, ko so prispeli zadnji zastopniki ljubljanske zveze, je otvoril načelnik mariborske gostilničarske zveze g. Zemljič zborovanje, pozdravil z navdušenjem vse navzoče zastopnike, pred vsem zastopnika banske uprave g. obrtno-zadružnega zastopnika Ig. Založnika, g. ravn. tujsko-prometnega sveta Narte Velikonja in zastopnika Zbornice g. dr. Ivana Pretnarja, kakor vse zbrane tovariše, ki se niso ustrašili časa, ne denarnih žrtev, le da so prihiteli kot dobri vojščaki na poziv svojih načelstev v Maribor, da se vsaj enkrat skupno pogledajo v stanovske težave, pregledajo delo v preteklem letu, izklesajo načrt dela za bodočnost in da v neomejeni tovariški zvestobi manifestirajo za solidarnost naših vrst. Ko je zvezni tajnik g. Peteln pobral pooblastila delegatov, katerih je bilo 151, se je z vzklikom izvolilo za predsednika letošnjega skupnega zborovanja načelnika ljubljanske zveze g. Franjo Kavčiča, kar je bilo z velikim odobravanjem sprejeto. Nato je zvezni tajnik g. Peteln podal v daljšem referatu pregled o položaju gostilničarske obrti v Dravski banovini. Ker ne moremo v celoti prinesiti vseh teh poročil, povzamemo iz njegovega referata le bistvene točke, ki ilustrirajo vrlo težaven položaj naše obrti. Omenil je, da je bilo tudi v preteklem letu organizacijam predvsem na tem, da odpravijo one zapreke, odnosno ovire, ki ovirajo napredek in razmah našega poslovanja. Pred vsem ima v mislih preobdavnost, ki je napram ostalemu obrtništvu najhujša, če pomislimo, da nam v današnjem času — ko ve in priporočam vsak človek, da je naša obrt popolnoma skrahirana — ne prizanaša davčni vijak in ker se nam ne nudi v nobenem pogledu olajšav. Ocenjuje se nas še danes tako, kakor advokate, zdravnike itd. Če pogledamo, kako se je razpaslo ravno šušmarstvo v naši obrti, in vidimo, da se odvarjajo vinotoči pod vejo kar v masah, da posega jo delikatesne trgovine brez potrebnih koncesij v naše obrtovanje in da išče vsakdo, ki je ponesrečil v drugem poklicu, svoj obstanek v različnih točilnicah na stoječe goste, je umevno, da mora pastri pri taki zmešnjavi, ki je ravno nastala v obrtnih predpisih, brezdvomno promet v naših lokalih in z njim tudi naša davčna moč. Vsak še tako globok vodnjak

vsahne, če ostane brez dotoka. In tako se je zgodilo tudi naši gostilničarski obrti, da smo dali od sebe vse, kar se je zahtevalo od nas, da pa nam je danes ravno preobdavnost onemogočila daljni obstanek. Državna uprava se bo morala konečno le zavedati, da zahteva moderni čas razdelitev dela v veliko večji meri, kakor pa v oni dobi, ko je nastalo to temeljno načelo politične ekonomije. Vsakemu svoje in vsakega na svoje mesto, pa bo večje zadovoljstvo na svetu. Take preobdavnosti ne onažamo v ostalih krajih, to pa radi tega, ker je ravno pri nas kontrola najostrejša, — ne morda vsled večje agilnosti finančnih organov, pač pa radi boljšega, izvežbanega davčnega aparata. Bistvena napaka finančne uprave je žal ta, da se pobira trošarina v naprej, predno se omoči gostilničarju izkupiček blaga, ter mu izbije iz rok ves obratni kapital, ter onemogoča s tem, da bi s tem denarjem ustvarjal nove dobrine, kar je vendar bistvo vsakega gospodarstva. Če pomislimo, da znaša danes trošarina običajno 50% kupne cene, da mora gostilničar založiti — seveda če ima — veliko denarja v trošarino, da lahko preko leta racionalno gospodari v svojem obratu z zalogami vina itd., vidimo, da so vsi pojavi neposredni vzrok našemu hiranju. Omenil je borbo zveze za odpravo trošarinskih registrov, ne morda zaradi komoditete gostilničarjev, pač pa zaradi tega, da se uvedejo po celi državi revizijske knjige, ki so desetletja in desetletja dajale državni oblasti popolno garancijo točne kontrole, ker le na podlagi te sigurnosti, ki jo ima državna uprava po svoji kontroli, lahko pričakujemo pobiranje trošarine od soda, ki ga nastavimo na pipo. Dosegla je zveza v Mariboru vsaj to, da se je začelo to vprašanje resneje razmotrivati v finančnem ministertvu in da je konečno upati, da bo prišla finančna uprava od tega sklepa, kakor mi, češ, da je le ona kontrola najboljša, ki jo izvaja državna uprava sama, ne pa ona, ki odvisi od državljanov. Toda to spoznanje dozoreva vsekakor prepočasno, ker si državna uprava, predvsem pa finančno ministertvo, ni na jasnem, kolike vrednosti in kake važnosti so gostilne ravno za narodno gospodarstvo enega naroda. Obžalujemo, da se kljub dobrim nameram državnih funkcionarjev ni posrečilo pripraviti svoje organe do tega, da pri sestavljanju predpisov pazijo na naravne zakone življenja, ne pa, da uravnavajo življenje državljanov po onih načelih, ki jih izcimijo pri zelenih mizah.

Edina rešitev iz tega kaosa je le novi obrtni zakon, ki se obravnava že pred Vrhovnim zakonodajnim odborom in ki bo vsakemu sloju, odnosno vsaki obrtni panogi določil meje, kakor je bilo svoječasno. Po tem zakonu, vsaj kakor pravi že njegov načrt, bodo prišle organizacije tudi do veljave, ne pa tako, da se dela mimo njih, kakor je ravno slučaj v naši dobi. Če smo že imeli ravno radi poenostavljenja predpisov in različnosti razmer v naši državi v preteklosti trpke izkušnje, upamo, da bo bodočnost nekoliko bolj

mila našemu gostilničarju in mu odkazala v človeški družbi ono mesto, katero je svoičas zavzemal in katero tudi zasluži.

Izvajanje zveznega tajnika je bilo z pritrditvijo sprejeto, narkar so se oglasili k besedi gosti, predvsem zastopnik kr. banske uprave „Ignac Založnik“, kateri je izročil pozdrave banske uprave, češ, da zasleduje banska uprava najživahnejše gibanje hotelirjev in gostilničarjev v Sloveniji ter se veseli njihovega razmaha, posebno kar se tiče organizatoričnega in kulturnega delovanja v prospeh te obrti. Nato je povzel še besedo g. dr. Ivan Pretnar kot zastopnik Zbornice ter povdarjal ozko vez, ki je vezala pri delu Zbornice in gostilničarske organizacije. Posebno se je obširno bavil z novim obrtnim zakonom povdarjajoč, da je Zbornica skoro vse predloge gostilničarjev spravila v okvir tega zakona, tako da se bodo brezdvomno z izdajo tega novega obrtnega reda zmanjšale različne težave in ovire, ki zabranjujejo vsako redno poslovanje. Veseli ga tudi, da sta se zvezi v vseh važnih prilikah obračale na Zbornico, kar kaže, da ima gostilničarstvo Dravske banovine popolno zaupanje v najmočnejšo gospodarsko ustanovo naše banovine.

Po teh pozdravnih govorih je imel načelnik mariborske zveze g. Zemljič referat o vinotočih pod vejo. Iz njegovega referata povzamemo, da je zadeva glede vinotočev pod vejo dospela do kulminacije. Če pomislimo, da je samo okoli Maribora odprtih 70 vinotočev in da so ti vinotočarji predvsem najbolj situirani meščani, predvsem industrijalci, veleposesniki, veletrgovci, advokati in druge osebe svobodnih poklicev, potem kaže dovolj, da se ta stara pravica malega vinogradnika zlorablja do skrajnosti od strani onih, ki imajo dovolj dohodka za svojo ekstenzo in za ekstenzo svojih družin. Če pa vpoštevamo še dejstvo, da odpirajo vinotoče pod vejo celo imozemci in spravljajo naš denar, ki naj bi prišel v prid našega narodnega gospodarstva, preko meja, se mora človek konečno vprašati, ali je vredno, da se človek trudi in muči, ker bi bilo mogoče bolj v interesu tujskega prometa, če ostanejo samo vinotoči pod vejo. Prišli smo konečno do odločitve: ali gostilne ali pa vinotoči pod vejo, oba pa nikakor ne moreta obstajati drug poleg drugega. Izvajanje zveznega načelnika je bilo s takim odobravanjem vzeto na znanje, da je kazalo samo po sebi, da govori vsem navzočim poslušalcem iz srca.

Po tem referatu je povzel besedo ravnatelj Tujsko-prometnega sveta g. Velikonja Narte, ki je v daljšem govoru razlagal pomen tujskega prometa za narodno gospodarstvo in da so temelj tujskega prometa le dobro urejene gostilne. Omenil je, kako je treba voditi gostilno, da se priklene tujca stalno na sebe. Ta referat je imel značaj podučnega predavanja, ki pa je povzročilo tudi prav obširno debato od strani različnih govornikov, pred vsem naj omenjamo g. Bernardija, načelnika

zadruga v Celju, g. Petschucha in ostale, kateri so vsi povdarjali potrebo tujskega prometa, vendar pa so izražali mnenje, da bode le tedaj mogoče obvarovati dobre gostilne propadanju, če bo državna uprava nudila pri stremljenju gostilničarjev za izboljšanje svojih obratov tudi potrebno podporo cenene kredite, kakor opazujemo to v nekaterih drugih državah, in znižanje previsokih davščin. To bi bila pač najboljša sredstva, da bi se poživilo med gostilničarji zanimanje za tujski promet v Dravski banovini, ki je po naravi že določena za razvoj te gospodarske panoge. Tak gostilničar, zadovoljen s svojim stanom, bode brezdvomno kos oni nalogi, ki mu jo nalagajo zahteve današnjih gostov. Uverjen je, da zna naš gostilničar postreči tujca dobro, treba mu je le dati možnost, da ga postreže tako, kakor bi sam želel.

Pri tej točki dnevnega reda se je oglasil k besedi tudi g. načelnik Franc Kavčič ter izvajal sledeče: Na vseh shodih, zborovanjih in občinih zborih nam gg. zastopniki oblasti dokazujejo, da so njim znane vse težkoče, s katerimi se ima redno gostilničarstvo boriti in kako nam bodo šli z razumevanjem na roko. Bodrilo nas gostilničarje k vztrajnemu delu, izobraževanju v stroki in kako naj tvorimo privlačno silo za pritok tujcev, kako naj tujce in domačine poceni pogostimo, uredimo stanovanja in prenočišča udobno in moderno, obrazno na zunaj, elegantno na znotraj, ter čim cenejšo postrežbo, da bo tujec z veseljem prihajal v naše kraje v dobri veri, da se bo ceneno in zadovoljno počutil. Vsi ti govori se slišijo prav prijetno, vendar pa še ni še nihče spustil v razglabljanje, od kod dobiti sredstva in sicer cenena sredstva za izboljšanje naših lokalov, hotelskih naprav in drugih modernih privlačnosti, ki naj jih nudimo posetnikom naših divnih krajev. Resnično je, da tujce, letoviščarje ne pridržijo le samo lepi kraji, gore in planine, temveč tudi dobra postrežba in udobno bivanje. Jasno je, da ima od obilnega tujskega prometa največji dobiček država, zato se nam zdi, da je na mestu, da na današnjem zboru povzdignemo glas, da naj tudi država razmišlja, kako iti na roko podjetnikom, ki se trudijo in stremijo za izboljševanjem njihovih podjetij, bodisi s stavbami ali za izpopolnjevanje že obstoječih podjetij. Predvsem imam v mislih gmotno stran, pri kateri ni sleherni primerno založen, dasi ima drugače najboljše šance in izglede na dober uspeh. Zaradi tega priporočamo danes, da se naj gostilničarskim organizacijam naroči, podati na merodajnih mestih z razlogi dobro podprte spomence in resolucije, da se ustvari zakon, ki bo vseboval določila, potem katerih bo mogoče podjetnikom dobivati cenene kredite po najnižjih obrestnih merah ter z daljšimi roki za amortiziranje v od države favoriziranih denarnih zavodih, bank, hranilnic itd. Gospodje pri državni upravi naj bodo potem prepričani, da bo taka odredba sijajno pripomogla k prospehu narodnega gospodarstva — specijalno tihoč se tujsko-prometnih okolnosti. Predlog g. zvezne-

ga načelnika Kavčiča je bil enoglasno sprejet.

Med samostojnimi predlogi sta bila posebno dva predloga, ki sta jih stavila g. zvezni načelnik **Fr. Kavčič** in g. **Ciril Majcen**, jako važna. Prvi predlog se tiče **proste žganjekuhe** in se glasi sledeče: Ze dolgo časa opazuje svet, kako se je žganjepitje po deželi razpaslo in da so razne nesreče, poboji in tepeži pripisovati le samo temu dejstvu, da obstoja prosta žganjekuha kmetovalca. Privoščili bi to svobodo našemu kmetu, ako bi v to porabljal le domače pridelke, oziroma tvarino, ki mu drugače na trgu ne more dosti odleči. Ker pa se v novejšem času poslužujejo te svobode na ta način, da nakupujejo surovine v velikih množinah od drugod in vrše tako prosto žganjekuho že skoro na tovarniški način.

Na Gorenjskem n. pr. so pričeli uvažati fige in varijo takozvanega figovca. To stvarjanje rodi ter ima za posledice velike napake. V prvo se ljudstvo prekomerno vpijanjuje po deželi, pretepa in pobija, v drugo je redni točilni obrti odvzeta skoroda vsaka prilika točenja žganih pijač, ker se ta na kmetih razprodaja v vseh mogočih do najmanjših množin na drobno in tretje, kar bi morala država sama opaziti, izgublja ta milijonske zneske na neplačanih trošarinah in pristojbinah.

Zaradi tega menimo, da je prav na mestu, danes skleniti, da podajo gostilničarske organizacije na merodajna mesta opozorenja na položaj, kateri je vsled tega nastal, ter priporočilo, eventuelno tudi zahtevo, da se žganjekuharski kotli zapečatijo in stavijo pod enako kontrolo, kakor vseh drugih proizvajalcev žganih pijač — sprejeto.

Drugi predlog je stavl g. **Ciril Majcen**, hotelir iz Celja, odnosno restavratel iz Zidanega mosta, o **sestavi odbora iz zastopnikov** Tujsko-prometnega sveta pri kr. banski upravi, kakor tudi iz zastopnikov obeh gostilničarskih in Tujsko-prometnih zvez. Njegov predlog se glasi: Obe zvezi skupno z banskim Tujsko-prometnim svetom in obema Zvezama za tujski promet v Sloveniji naj sestavijo poseben odbor v svrhu proučevanja proračunov javnih samouprav in države. Ta odbor naj sestavi vsa potrebna navodila in razmišlja:

1. Kako kriti proračunane izdatke, da bi se bremena gostilničarjem olajšala.

2. Da sestavi potrebno davčno statistiko in vzame v obzir vse okolščine, da se dohodki, odnosno proračunane javne dajatve porabijo tako in v take svrhe, da se odvrne še nova bremena, ki so v bodočnosti gotovo neizogibna.

3. Da je Slovenija dežela, kjer se more pričakovati gospodarsko zboljšanje edinole iz hotelske industrije, ki tvori temelj tujskega prometa. V to svrhu naj vodi ta odbor v evidenci osnutke bodisi državnih, banskih, občinskih ter cestno-okrajnih proračunov, predvidenih dohodkov in izdatkov. — Dokazati se mora merodajnim činiteljem čimprej neizpodbitno resnico, da mora biti gostilničarski stan deležen največjega obzira, ne pa tako, da se upošteva danes najmanjše izmed vseh stanov.

G. **Majcen** je utemeljeval predlog s tem da se danes čuva predvsem druge sloje, da pa se vsi primanjkljaji po možnosti krijejo iz dajatev našega stanu. Skrajni čas je, da se ta praksa predrugači, ker je sicer popolnoma iluzorno govoriti o povzdigi tujskega prometa v naši banovini, če se gostilničarskemu stanu naprtuje v taki izmeri dajatve, da jih nič več ne zmore. Tak odbor bi torej bil vrlo važen posvetovalen činitelj pri sestavljanju različnih proračunov. Predlog je bil soglasno sprejet.

Konečno je prečital zvezni tajnik še resolucije, ki so se glasile:

Resolucije:

I. Davki. Gostilničarji Dravske banovine, zbrani na svojem let-

nem zborovanju, ugotavljajo, da so davčna bremena neznosljiva v tej višini, kakor šnjih morajo danes nositi. Vsled občutne konkurence, ki se pojavlja v brezštevilnih vinotočih pod vejo, v točilnicah na stoječe goste, prosimo, da se v našo korist v večji meri obdavči točilce lastnega pridelka, točilce na stoječe goste in delikate-se, ki se splošno opravičeno in neopravičeno bavijo z točenjem alkoholnih pijač na drobno. Opozori se naj davčna uprava v Sloveniji, da se naj prilagodi danim gospodarskim razmeram v naši banovini.

II. Trošarinski registri. Gostilničarji Dravske banovine, zbrani na svojem letnem zborovanju v Mariboru, prosijo finančno ministrstvo, da vendar enkrat odpravi trošarinske registre, ki so popolnoma nezadostno sredstvo za izvajanje kontrole. Priporočali smo in ponovno priporočamo, da se uvedejo v celi državi nemudoma revizijske knjige, katere je bila primorana uvesti finančna direkcija v Ljubljani, ker so se trošarinski registri v praksi vsaj v Sloveniji pokazali za popolnoma pomanjkljive. V slučaju, da smatra finančno ministrstvo iz katerikoli vzroka splošno uvedbo revizijskih knjig v državi za nemogoče, prosimo, da se uvedejo v študijske svrhe revizijske knjige najprvo v Sloveniji in šele potem razširijo na ostale pokrajine. S tem bi si državna uprava prihranila premnoge izdatke, ki jih ima pri dosedaj uvedeni kontroli, na drugi strani pa bi razbremenila gostilničarski stan različnih sitnosti in stroškov, ki jih ima pri izgubi časa.

III. Plačevanje trošarine. Gostilničarji Dravske banovine, zbrani na svojem letnem zborovanju v Mariboru, priporočajo nujno finančnemu ministrstvu, da uvede nemudoma plačevanje trošarine od one količine, ki se stavi neposredno v promet za razprodajo pijač na drobno v današnjih obratih. S takim načinom pobiranja trošarine bi se v izdatni meri omilila vinogradniška kriza, ker bi bilo gostilničarjem omogočeno nabaviti si v pravem času izdatne zaloge vina, kar pa je sedaj popolnoma nemogoče. V slučaju, da se finančno ministrstvo brani ugoditi našim prošnjam radi preslabe kontrole, ki jo ima pri prometu z alkoholnimi pijačami v ostalih pokrajinah naše države, prosimo, da se naj ta sistem pobiranja trošarine uvede za poizkušnjo najprvo v Sloveniji in sicer vsled točne kontrole, ki jo ravno s pomočjo revizijskih knjig izvaja finančna kontrola. Omenjamo še, da se v taki obliki pobira trošarina v vseh državah.

IV. Vinotoči. Prosimo nujno, da se konečno reši vprašanje vinotočev pod vejo, ki uničujejo gostilničarsko obrt posebno v vinorodnih krajih. Ker ni mogoče radi že nepopravljive škode še nadalje čakati na izdajo obrtnega zakona, ki bi naj uredil to vprašanje, prosimo merodajna oblastva da do nadaljnjega prepovejo izdajanje točilnih pravic vsem velevinogradnikom, odnosno veleposesnikom, inozemcem, osebam svobodnega poklica in drugim obrtnikom, ki imajo svojo eksistenco že v drugi obrti. Vkljub našim ponovnim prošnjam in neštetim predstavkam, kakor tudi očitni škodi, ki jo trpi s tem gostilničarski stan, se ni dosedaj nič bistvenega ukrenilo. Mislimo, da bi se lahko omejila vinotočem vsaj policijska ura do 18. ure in pa poostrele kazni pri prestopkih. Tudi v tej priliki prosimo ponovno oblastva, da naj odpišejo naši obrti različne davščine, razlika na izgubi pa se naj nadoknadi pri naših šušmarjih.

V. Točilna taksa. Pozivamo in prosimo finančno ministrstvo, da odpravi točilno takso. Če pa jo iz fiskalnih vzrokov ni mogoče odpraviti, se jo naj vsaj modificira

tako, da bi se taksa plačevala od iztočenega litra alkoholnih pijač.

VI. Sodelovanje strokovnih organizacij. Prosimo oblastva, da poslušajo v vseh vprašanjih, ki tangirajo našo obrt, mnenja naših strokovnih organizacij, ker je vendar v interesu države in nadaljnjega razvoja obrti, da sodeluje uprava z onimi činitelji, ki imajo vendar največji vpliv na svoje članstvo.

VI. Točilnica na stoječe goste. Pozivamo oblastvo, da nemudoma izvede splošno revizijo obstoječih točilnic na stoječe goste, ki so se neizmerno razmnožile po celotnem območju Dravske banovine. Opažamo, da se izigravajo ravno v teh točilnicah najvažnejši oblastveni predpisi s tem, da se ignorira policijska ura, ne upoštevajo zdravstveni in gradbeni predpisi. Prosimo, da se komisijelno pregledajo in to najrigorozneje take točilnice in dovoli nadaljno obratovanje le takim osebam, ki se izkažejo, da so na pravilen način dobile osebno pravico in da se obratuje v lokalih, ki odgovarjajo vsem onim predpisom, kakor so predvideni v Dravski banovini. Gleda naj se predvsem tudi na krajevno potrebo. Odločno pa vztrajamo na tem, da morajo biti lokali popolnoma ločeni (zidani) od ostalih ubikacij in da morajo te točilnice imeti samo en vhod iz ulice, da se omogoči policijski nadzor.

VII. Izdaja obrtnega zakona. Gostilničarji Dravske banovine zbrani na svojem letnem zborovanju, prosijo g. ministra za trgovino, da izda nemudoma nov obrtni zakon, upoštevajoč od nas stavljene predloge.

K besedi so se oglasili še različni govorniki, predvsem gospod **Cerar**, načelnik zadruga v Kamniku, ki je odločno protestiral proti dosedanjemu načinu poslovanja različnih nabavljalnih zadrug in raznih konzumn. društev. Opažamo namreč, da prodajajo imenovane zadruga in društva predvsem nečlanom svoje blago, izzivajoč na vse načine svoje predpise. Govoril je tudi g. **Dolinšek**, načelnik zadruga Trbovlje-Hrastnik o šušmarjenju z alkoholnimi pijačami na drobno v trboveljskem okraju. G. **Grčar**, načelnik zadruga v Trbovljah je omenjal, da se od nepoklicanih kar na debelo razprodaja nezatrošarinjena alkoholna pijača, in sicer od hiše do hiše. Posebno zanimivo pa je bilo poročilo g. **Podlinška** iz zadruge Kozje, ki je poročal stvari, ki so začudile vsakega prisotnega zborovalca. V njegovem okraju prodajajo kmetje kar javno nezatrošarinjeno vino in celo grozijo kontrolnim organom, v vinotočih svira godba, se niančuje po cele noči, ne da bi oblast mogla nastopiti proti tej razvadi. Prosil je, da bi se z ozirom na razloženo dejstvo pojačila finanjska in žandarmerijska postaja v Kozjem. Končno je g. **Podlinšek** še omenil, da se v zadnjem času močno razpravlja med obrtniki vprašanje za ustanovitev samostojne obrtne zbornice po onem načinu kakoršna je Zanatska komora v Beogradu. Mnenja je, da je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani v vsakem oziru šla na roke gostilničarski obrti, da pa je obenem razumljivo in človeško, da ni mogla prodreti z vsemi predlogi. Zato smatra, da so vsi napadi na Zbornico popolnoma neosnovani in priporoča, da se naj današnje zborovanje odločno izreče za obstoječo skupno zbornico, katero pa se naj izpopolni z gostilničarskim, hotelirskim odsekom, kateremu se naj prideli tudi evidenca o tujskem prometu v Dravski banovini. Ko je še zvezni tajnik g. **Peteln** povdaril v kratkih besedah neosnovanost tega boja, so se vsi zborovalci z glasnim pritrdjevanjem in ploskanjem izrekli za skupne zbornice. S tem je bil dnevni red tega važnega zborovanja končan.

Tako so se ta dan razgovorili zastopniki gostilničarske obrti na tem zborovanju v vseh težavah, ki obstojijo in ki bi se dale le pri najmanjšem razumevanju državnih organov skriti na splošno, predvsem pa na korist same države na najmanjšo izmero. Naše članstvo postaja od dneva v dan vedno bolj apatično ter se udaja v svojo usodo. To so slabi znaki vsakega organizma in pričajo o propadanju in nazadovanju. Stori smo vse, kar se je dalo storiti, radi tega imamo mirno vest. Drugo pa je vprašanje, kdaj se bodo merodajni činitelji resneje poglabili v naše probleme, ki niso problemi samo nas gostilničarjev — temveč ki tangirajo tudi najširše plasti našega ljudstva. Če ne pride rešitev kmalu, je katastrofa tu — po toči zvoniti pa je že prepozno!

Oset Andrej:

Vtisi

S poučnega potovanja gostilničarjev iz Dravske banovine po Solnograškem, Tirolskem, Predarlškem, Švici in Nemčiji.

Ko mi je naš zvezni tajnik g. **Peteln** pred pol letom omenil, da namerava organizirati poučno potovanje gostilničarjev iz Dravske banovine, sem zmignil z rameni, ker sem bil pesimist, da bi se poučni izlet mogel vršiti. Pomisleke sem imel radi tega, ker se tako poučno potovanje ni nikoli vršilo in je treba tozadevno »prebiti led«. Saj je res, da danes težko zmoreš 2—3000 Din in da ne greš lahko za 8 do 10 dni od doma in tudi kot »začetniki« nismo vedeli, ali se nam bode poučno potovanje izplačalo in če bomo res kaj takega videli, kar bi bilo za nas poučno in za naš poklic koristno. Zelo vesel sem bil, ko se je javilo 60 udeležencev iz cele banovine, kar je dokaz, da uvidevajo naši gostilničarji »novo dobo«, ko je treba vsled današnjih težkih razmer postaviti naše obrate na takšno »bazo«, da bomo sposobni sprejemati tujce ki bodo radi naših lepih in zdravih krajev začeli »romati« v našo deželo.

Vožnja od Maribora čez Koroško, Solnograško do Jenbacha na Tirolskem.

V soboto, dne 2. maja, zjutraj mi je pred odhodom moja ženka dala nekaj »dobrih naukov« za na pot in že nam je na kolodvoru z vsemi potrebnimi dokumenti naš potni maršal **Peteln** odkazal poseben vagon. Po Dravski dolini do Prevalj so vstopali novi tovariši »kruhoborci«. V Prevaljah in Pliherku so nas naši, kakor tudi avstrijski obmejni organi zelo prijazno sprejeli in odpravili brez vsakega preiskovanja in gnetenja. V Beljaku so se nam pridružili še tovariši in tovarišice od ljubljanske Zveze, tako da je štela naša armada 60 oseb. V Beljaku smo dobili od železnice na razpolago poseben velik Pulman-vagon, da nam je bila dolgotrajna vožnja ugodnejša. Od postaje Spital-Milstättersee je vožnja zelo zanimiva ob robu strmega hriba skozi nešteto malih tunelov do postaje Mallnitz, ki leži 1180 m visoko — kot Pohorje. Od tu smo pihali skozi 10 km dolgi tunel, kjer smo zapustili Koroško in prestopili solnograško mejo proti znamenitemu Bad Gasteinu, ki je bil še v snegu. Proti Schwarzach-St. Veit je popoldan pritisnilo solnce, nekateri so odprli kovčke ter steklenice, nekaj nas pa je iz radovednosti »ogledalo« v jedilni voz: 2 steklenici kisle vode, 1 bela kava in 2 kosa peciva — 48 Din. Zadosti sem imel jedilnega voza in vode. Solnograški trg Schwarzach šteje 1400 prebivalcev, leži ob reki Salzach. Gostilne, hoteli in vile napravijo lep vtis in je okrog »oglov« vse čisto in pometeno. Veliki napis »Gemeindegasthaus« mi pa nikakor ni ugajal. Tukaj smo se

prvič vsedli na dvotirno železnico na električni pogon, ki vozi brez sopihanja s hitrostjo brzovlaka, in lahko brez skrbi gleda skozi okno. Ko smo se vozili po romantični Solnograški proti Tirolski, smo opazovali lepe asfaltirane ceste regulirane reke, v hribih se vidi polno pastirskih koč, ob železnici za je razvita lesna industrija. Na večjih postajah vidiš napise, da se pred odhodom vlaka ne kliče. Vsak potnik mora sam skrbeti, da vstopi pravočasno in v pravi vlak brez opozoritve.

Kitzbüchel, prva postaja na Tirolskem, je krasno letovišče, kamor zahajajo premožni »Amerikanci«, katere bi lahko pritegnilo letovišče Kranjska gora ali Logarska dolina, ako bi se nudile boljše prometne razmere in hoteli s komfortom, kakor ga zahtevajo bogati inozemci.

Ker ni v teh krajih še sezija, vlada mrtvilo in nisem cele 4 ure vožnje do Jenbacha videl nobenega voznika ali avtomobila na cesti. V vlakih je snaga, vendar pa moram omeniti, da so v stranskih celih po dve brisači, ni pa bilo najvažnejšega — vode. Brisače so pa iz previdnosti zelo dobro pritrjene. Od Wörgla, kjer se odcepi železnica proti Kufsteinu in Nemčiji, smo se vozili po Inski dolini ter po 12urni vožnji zvečer ob 7. uri izstopili v Jenbachu, ki leži 530 m visoko, kjer nas je sprejel odposlanec Tujsko-prometne zveze za Tirolsko, ki nas je ves čas po Tirolskem spremljal ter nam dajal pojasnila o zanimivostih vsakega posameznega kraja. Tako smo prvi dan našega potovanja od Vrbskega jezera na Koroškem opazovali letovišče za letoviščem: Schwarzach na Solnograškem, Bad Gastein, Zell am See, St. Johann in Tirol, Kitzbühel itd. itd.

V Jenbachu je odposlanec Tujsko-prometne zveze imel za nas vseh 60 popotnikov preskrbljene postelje v najlepših hotelih, kjer smo po kopanju imeli prvo skupno večerjo. V Jenbachu stane penzija 9—12 šil. Ob tej priliki sta spregovorila tajnik Zveze gostilničarskih zadrug in vodja izleta g. Peteln ter ravnatelj Tujsko-prometnega sveta g. Velikonja iz Ljubljane, češ, da naše potovanje ni za zabavo, ampak hočemo opazovati in se podučiti v važnih tujsko-prometnih deželah, kjer živi ljudstvo večinoma le od tujskega prometa, da bomo tudi mi znali zadovoljiti tiste naše goste, ki prihajajo k nam. Če bomo pri potovanju po Koroškem, Solnograškem, Tirolskem, Predarlkem, po Švici in Nemčiji videli, da smo v tem pogledu še zaostali, naj bode stremljenje nas vseh, da se v vsakem oziru tako izpopolnimo, da bo tujec rad prestopil našo mejo in prag naše gostilne.

(Dalje prihodnjič.)

Nauk o serviranju.

Ferdo Jelenc, strokovni učitelj Zveze.

(Nadaljevanje.)

Ko gost vstane, mu odmaknemo stol, da se more svobodno kretati, ter mu pomagamo do stvari, ki jih je odložil, posebno pa mu pomagamo obleči vrhno obleko. Suknjo ne smemo držati pri tem z ovratnikom v pesti, ampak gremo s palcem pod ovratnik. Ko je vrhna suknja oblečena, jo potegnemo z eno roko navzdol, spodnjo suknjo pa obenem z drugo roko gori.

Naj še na tem mestu obravnava obleko in nego gostilničarske-

ga pomočnika in pomočnice. Ne zapisana mednarodna postava predpisuje natakarku črno obleko. Suknja je lahko navaden sako, to je suknjič brez svilenega obšiva na ovratniku, smoking, to je kratek suknjič s svilenim obšivom ali frak. Telovnik za frak je lahko bel ali črn, drugače pa le črn. Tudi čevlji in nogavice so črne. Kravata je za pomočnika bela, za glavne natakarkje pa črna. Perilo je snežno belo.

Ženskam je predpisana črna obleka, črne nogavice in črni čevlji, bel predpasnik in bela zaveza za lase.

Svoje telo in vse, kar ima na sebi, mora pomočnik imeti čisto, to pa že zaradi zdravja in iz obzira do gostov. Posebno pa si morata pomočnik in pomočnica negovati roke in noge, kajti skozi njegove roke gre vse, kar postavi pred gosta, noge pa morajo vzdržati neprimerno večje in trajne napore, kakor pri drugih poklicih. Roke se čistijo z milom in ščetko, madeži pa, ki se jih drže bolj trdno, pa še s citrnom. Nohti morajo biti pristriženi ter črno za njimi s pomočjo ščetke odstranjeno. Strganje črnega izza nohtov s pomočjo noža ali drugega ostrega pripomočka, ni priporočljivo, ker postaja zarez za nohtem s tem vedno bolj globoka ter se nesnaga od tam vedno težje odstranjuje. Koža, ki raste čez noht, naj se z drugim nohtom potisne nazaj. Če se ta koža reže, nastanejo takozvani sovražniki, prst pa postaja vedno bolj grd.

Noge naj se vsak večer umijejo z milom. Pomočnik, ki dela to dosledno, se bo ohranil delazmožnega mnogo dalje, kakor oni, ki si nog ne umiva. Kajti tisto, kar je noga izločila med dnevom, prehaja zopet nazaj vanjo ter zastruplja njo kar celo telo.

Položaj gostilničarskega pomočnika je v bistvu oni trgovskega pomočnika, saj mora gostilničarski pomočnik prodajati jedi in krepčila ravno tako, kakor prodaja trgovski pomočnik blago svoje stroke. Načela prodajanja so torej v gostilni ista, kakor v trgovini, pravila o serviranju pa so le njegova zunanja oblika. Gostilničarski pomočnik mora torej iz istega razloga poznati jedi in krepčila, njih izdelavo in pridelavo, kot mora poznati trgovski pomočnik n. pr. manufakturo ali spekerijo. Čim več ve o tem, tem bolje, tem višjo stopnjo bode mogel kot nastavljenec doseči in tem vzornejši bo njegov obrat, ko postane samostojen. Naj torej v naslednjem poglavju preidemo k splošnemu orisu onega, kar se je in pije, glavni namen tega orisa pa naj bo, dati pobudo za nadaljnjo in bolj temeljito pečanje s tem predmetom.

Jedi, pijače, krepčila, obroki.

Pri nas se zauživa zajutrek (das Frühstück) zjutraj, kosilo (das Mittagessen) opoldne, večerja (das Abendessen, das Nachtmahl) pa zvečer. Dnevni razpored obrokov v zapadni Evropi in v Ameriki, ki velja tudi kot mednarodni razpored, bomo obravnavali koncem tega poglavja.

S sporedom jedi med temi posamnimi obroki se bomo najlaglje seznanili, ako začnemo pri obilnejšem meščanskem kosilu ter navedemo potem, s čim se tak spored more še izpopolniti in kaj lahko odpade. Spored (das Menü, le menu) obilnejšega meščanskega kosila je sledeč:

Za brizganec, limonado, malinovec in druge sadne soke uporabljajte

ROGAŠKO SLATINO

vrelec „TEMPEL“

ki razkrajja, oziroma nevtralizira vinsko kislino ter nadomestuje sodo-bikarbonato v prašku Je osvežujoča in ima dober okus.

— Dobi se v vseh boljših trgovinah. —

Spored:

Juha (Suppe)

Riba (Fisch)

Meso s prikuho

(Fleisch mit Beilage)

Pečenka s salato in kompotom

(Braten mit Salat und Kompott)

Močnata jed (Mehlspeise)

Desert (Dessert)

Črna kava (schwarzer Kaffee).

Oglejmo si torej jedi tega sporeda po vrsti:

a) **Juha.** Razločujemo čiste in goste juhe (klare Suppen, dicke Suppen).

(Dalje prihodnjič.)

MALINOVEC

pripravljen iz aromatičnih gorskih malin vkuhan z čistim sladkorjem
Zahtevajte ponudbo in brezplačni vzorec

Stara lekarna „Pri orlu“ Mr. Ph. IVO TONČIČ
CELJE, Glavni trg - Aleksandrova ul.

Najvažnejše odredbe novega zakona o vinu.

1. Pojem »vino«.

Vinski zakon točno določa pojem vina. Po § 1 zakona o vinu se sme imenovati »vino« samo ona pijača, ki je proizvod alkoholnega klenja mošta iz presnega grozdja, domače »žlahtne« vinske trte. »Šmarnica« ali »otelo« i. dr. tedaj ni vino v smislu zakona, ker je samorodnica in ne žlahtna trta, zato moramo to pijačo označiti le z imenom »šmarnica«, »otelo« itd.

Sadjevec nosi ime po onem sadu, iz katerega je bil napravljen, n. pr. »jabolčnik« ali »hruško-vec«.

Z »domačimi sortami vinske trte« se razumevajo vse evropske vrste vinske trte, imenovane tudi »domače«, »plemenite«, ki so odgojene brez križanja z divjimi ameriškimi sortami vinske trte.

Vsaka druga pijača, ki ne odgovarja temu predpisu, pa se ji v prometu daje ime »vino«, se smatra za nepravilno in oseba, ki jo spravlja, pušča v promet in prodaja, mora nositi zakonske posledice.

2. Slajenje mošta.

Vinski zakon dopušča pogojno slajenje. Ob nenormalnem razvoju grozdja lahko zahteva občina za sve svoje vinogradnike, ali pa posameznik zase dovoljenje za to izboljšanje od banske uprave. Banska uprava dovoli po potrebi pridatek največ do 4 kg rafiniranega sladkorja na vsakih 100 l mošta. Prepovedano pa je, tako oslajenemu moštu pridajati vinsko, oziroma citronovo kislino. Brez posebnega dovoljenja lahko

povišamo odstotek sladkorja v moštu na ta način, da mošt vkuhamo in ga tako zgostimo. Tak zgoščen mošt lahko primešamo tudi drugemu moštu. Zadnji način slajenja mošta se prakticira v nekaterih južnih delih naše domovine (Dalmacija).

3. Razkisanje vina.

Za odzemanje preobile kisline so dovoljena sredstva: ogljikovokisli kalcij (kalcijev karbonat), ogljikovokisli kalij (kalijev karbonat) in vinskokisli kalij (kalijev nevtralni tartrat). Navedena sredstva morajo biti enološko čista. Koliko pa in v katerem vinskem okolišu se more odvzeti vinske kisline, določa banska uprava na predlog kmet. poskusne in kontrolne postaje v Mariboru.

4. Okisanje vina.

Če vsebuje vino premalo kisline, lahko dodamo vinsko ali citronovo kislino. Dopustno množino vinske kisline predpisuje banska uprava. Redkokada bode pri nas treba vino okisati; največkrat bo to treba pri obolelih vinih.

5. Žveplanje mošta ali vina.

Žveplanje mošta ali vina se more vršiti:

a) s sežiganjem žvepla, ki mora biti čisto, zlasti pa ne sme vsebovati arzena, niti ne sme biti aromatizirano; ako se pa uporabljajo žvepleni traki, ne smejo biti iz papirja, ne iz platna, temveč iz azbesta;

b) s čistim plinskim ali kondenziranim tekočim žveplovim dioksidom;

c) z enološko čistim kalijevim metabisulfitom (pirosulfit) v količini, ki ne presega 30 gramov na hektoliter.

Vino ali mošt, ki sta določena za neposredno potrošnjo, ne sme ta vsebovati več nego 20 miligramov svobodnega ali 200 miligramov celokupnega žveplovega dioksida na liter. Skupna količina žveplovega dioksida, ki jo sme vsebovati kako vino ali mošt v prometu, ne sme biti večja kakor 500 miligramov na liter, od tega največ 40 miligramov svobodnega.

6. Čiščenje, filtriranje vina.

Dovoljuje se uporaba teh sredstev za čiščenje:

a) izmed mehaničnih sredstev: španska prst, kaolin in celuloza;

b) izmed kemijskih sredstev: želatina, ribji mehur, beljak od jaje ali njegov proizvod albumin, posneto mleko ali njegov proizvod kazein;

c) čiščenje vina z rumeno krvo-

lužno soljo (kalijev ferocijanid) je dovoljeno le pod kontrolo kmet. poskusne in kontrolne postaje v Mariboru, ki na podlagi kemične analize vina predpiše potrebno

Najstarejša Juvančičeva klet v Spodnji Šiški, Celovška c. št. 81, sedaj

Osrednja vinarska zadruga za Jugoslavijo v Ljubljani

ima na zalogi prvovrstna vina:

haloško, ormoško, ljutomersko, cviček, dalmatinsko belo in črno vino po najnižjih cenah.

Pisarna: Kongresni trg št. 2, v veži desno.

Svoji k svojim!

Gostilničarji in kavarnarji, pozor!

Svoji k svojim!

Po zelo nizkih cenah dobite res najboljše pristno namizno in sortirano vino

iz vseh vinogradnih krajev pri

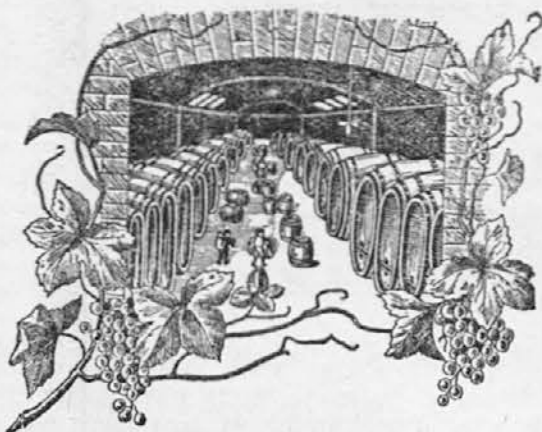
FRANJO CAJNKO

veletrgovina z vinom v SLOVENJGRADCU

Lastni vinogradi Razna odlikovanja Vzorno kletarstvo

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst

Viško črno dalmatinsko vino za zdravila

Zajamčena solidna in točna postrežba — Ceniki na razpolago
Zelo ugodni plačilni pogoji

množino tega čistila. Ko se je vino očistilo, mora postaja isto pred uporabo ponovno pregledati, ako ni ostal mogoče del tega eventualno zdravju škodljivega čistila v vinu.

7. Odprava tujega okusa in vonja.

Za odpravo tujega okusa in vonja, kakor tudi za izboljšanje barve smemo uporabljati pri vseh vinih čisto živalsko ali rastlinsko oglje (eponit, enokarbon, čisto lipovo oglje). Za izboljšanje slabega vinskega okusa in vonja je poleg tega dovoljena uporaba čistega rastlinskega in vazelinskega olja. Z rastlinskim ogljem smemo razbarvati črnine le tedaj, ako niso kipele na drozgi več kakor 24 ur.

8. Uporaba čistih vinskih kvasnic.

Dovoljeno je uporabljati čiste vinske kvasnice, da mošti, oziroma vina, ki so ostala sladka, brezhibno prevrejo.

9. Bolna in pokvarjena vina.

Kot bolna in pokvarjena vina se označujejo vsa cikasta vina, to je bela vina s preko 9.14%, rdeča s preko 0.15% in črna vina s preko 0.16% hlapljivih kislin, ako se očetna kislina jasno pozna na okusu in vonju. Ostala vina se smatrajo za pokvarjena, ako kemična analiza nedvomno dokaže bolezen vina, oziroma jo konstatira strokovni odbor za presojo vina v Mariboru. Bolna in pokvarjena vina se ne smejo prodajati za pijačo, temveč le v industrijske svrhe (za destilacijo in za izdelavo vinskega kisa). Pod s pokvarjenim vinom mora nositi napis: »pokvarjeno vino«.

10. Zaščita izvora vina.

Ne sme se prodajati vina z označbo bodisi vinorodnega predela ali kraja, bodisi kleti, sorte, starosti in kake druge posebnosti, če ne odgovarja označba resničnosti. Mnogo se je prodalo banatskega in dalmatinskega vina, mešanega s kakim kislim slovenskim vinom pod imenom »Ljuto-merčan«, »Bizeljčan« itd. Po novem vinskem zakonu je to strogo kaznjivo. Sortna vina, kakor renski rizling, traminec, portugalka itd. lahko nosijo svoje ime le tedaj, ako je bilo vsaj 50% vina iz grozdja dotične sorte. Vina, ki se prodajajo v zaprtih steklenicah do 0.7 litra, morajo nositi na steklenici etikete z označbo vina in producenta, oziroma prodajalca.

11. Petijotovano vino in petijot.

Prepovedano je izdelovanje petijota, to je pijače, ki se napravljaja iz tropin, sladkorja in vode.

Dovoljeno pa je vinogradniku, ki ni obenem gostilničar ali vinski trgovec, da sme dodajati tropinam le čisto vodo in tako napravljeno tropinšnico uporabljati za svojo družino. Na vsakem sodu s to pijačo mora biti označba: »Tropinšnica (ali petijot) ni za prodajo.«

12. Dovoljenje za začetek trgatve.

Trgatev grozdja za zobjanje je dovoljena vršiti ob času, kadar je kaka sorta zrela. Obča trgatev grozdja za napravo vina se ne sme vršiti pred rokom, ki ga ugotovijo občinska oblastva v spo-

razumu z najbližnjimi zato pooblaščenimi strokovnimi državnimi ali samoupravnimi poljedelskimi organi. To je važno, ker so nerazsodnejši vinogradniki trgali grozdje, še preden je dozorelo, in tako prisilili tudi ostale vinogradnike za resno trgatve. To je pa seveda znatno vplivalo na kakovost pridelka, saj je znano, da se poviša odstotek sladkorja v grozdju v lepih jesenskih dneh tekom enega samega tedna za cela dva odstotka.

13. Kontrolne mere.

Obvezna prijava trgatve. Vsak vinogradnik je dolžan, čim izvrši trgatve, ustmeno ali pismeno prijaviti občinskemu oblastvu, kjer se nahaja vinograd, koliko je pridelal grozdja in ga predelal v vino. Od te dolžnosti so oproščeni člani vinarskih zadrug, za katere napravi uprava zadrug skupno prijavo. Te prijave so zgolj kontrolnega in statističnega značaja in nimajo z davčno oblastjo nič skupnega.

Prijava sladkorja. Kdor spravlja (hrani) vino v svrhu prodaje, mora vsako večjo količino od 25 kg sladkorja prijaviti ob. oblasti, odnosno kletarskemu nadzorniku.

Označenje pijače na sodih. Vsak kdor prodaja na drobno vino ali druge pijače, ki spadajo pod kontrolo zakona o vinu, mora na svojih sodih, iz katerih toči te pijače, označiti ime, pod katerim jih prodaja. Vse te označbe morajo biti na sredini prednjega dna soda tako, da napis pade v oči, ko se stopi v lokal. Napis mora biti dobro čitljiv in napravljen s takim sredstvom, da se ga ne more odstraniti z navadnim brisanjem, temveč le s strganjem ali premazanjem ali uničenjem z drugim sredstvom.

14. Nadzorni organi pa zakonu o vinu.

1. »Šef vinarske kontrolne službe« pri ministrstvu za kmetijstvo v Beogradu skrbi za čim uspešnejše funkcioniranje kontrolne službe v vsej državi.

2. Pri banovinah vrši kontrolno službo kletarski nadzornik, kateremu po potrebi pomagajo eden ali več pomočnikov.

Vinarski nadzorstveni organi morajo vršiti v svojem območju redne preglede kleti, delavnic in prodajalnic vseh drugih podjetij, ki spadajo pod kontrolo po tem zakonu, zlasti ob času, ko se vrši delo v njih.

Lastniki ali njih namestniki morajo puščati drž. kontrolne organe v svoje kleti, delavnice in prodajalnice ter jih spremljati skozi vse oddelke, kjer hranijo mošt, vino in druge proizvode in tvarine, spadajoče pod kontrolo po tem zakonu, jim dajati vsa potrebna obvestila ter jim predlagati na zahtevo na vpogled materialne in denarne knjige.

3. Kot kontrolni laboratorij za analizo mošta, vina in drugih proizvodov, podvrženih zakonu o vinu, je za Dravsko banovino odredjena ban. kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru.

15. Kazni.

Kdor prekrši odredbe zakona o vinu, se kaznuje z zaporom od 7

dni do 3 mesecev in v denarju od 100 do 30.000 Din, ali z eno teh kazni.

Poleg prisojene kazni se mošt ali vino ali drugi proizvod, če ne odgovarja zakonu o vinu, zapleni in uniči, ali pa se denaturira in kot tak prodaja v korist drž. kmet. sklada.

Če se kaznjivo dejanje ponovi, sme prisoditi sodišče: 1. da se obsodba ob obsojenčevih stroških razglasi v listih in da se na vrata obsojenčevega stanovanja nabije razglas o obsodbi ter ostane tamkaj sedem dni, in 2. da izgubi obsojenec za dobo petih let pravico, točiti in prodajati na drobno in debelo alkoholne pijače; v tem slučaju se obsojencu odvzame dovolilo za točenje pijač, če ga že ima. F. V.

In zopet „vinotoči pod vejo“!

Tolikokrat in iz vseh vidikov obdelana, pa vendar vedno aktualna je ta tema, ker obravnava panoge točenja alkoholnih pijač, ki je upravno silno neenakomerno in vsled tega tudi nesmotreno urejena, vsled česar ne odgovarja na eni strani svojemu namenu, namreč omiljenju krize vinogradništva v prav nobenem oziru, na drugi strani pa škoduje obrtni panogi gostilničarjev v tako znatni meri, da zahteva sedaj, ko je točenje lastnega pridelka pod vejo v polnem razmahu, marsikako žrtev iz vrst gostilničarjev.

Ponovno je treba na dejanskih primerih pokazati škodljivost sedanjih ureditev točenja lastnega pridelka pod vejo; ponovno je treba opozoriti na premilo in prepustljivo prakso oblastev v izvajanju obstoječih predpisov in ponovno je treba prositi bansko upravo v Ljubljani in dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, da se v zaščito z javnimi dajatvami težko obremenjenega gostilničarskega stanu storijo primerni koraki za odpravo tega zla, to je za odpravo vseh kvarnih posledic vinotočev pod vejo, kar je z umno urejenimi, sedanjim prilikam odgovarjajočimi predpisi vsekakor mogoče doseči. Doseči je mogoče to na tak način, da bodo predpisi v korist onim slojem, ki jim je točenje lastnega pridelka res nujno in neobhodno potrebno v svrhu olajšanja težavnega materialnega stanja in da bodo zli vplivi na gostilničarske obrate v znatni in pretežni meri omiljeni.

Pred vsem je treba poudarjati, da čutijo kvarne posledice vinotočev vsa naša mesta in trgi, ki ležijo v bližnji okolici vinorodnih krajev in da čutijo to zlo najbolj gostilničarji Maribora, ko se jim v neposredni bližini na periferiji mesta odpre vsako leto krog 150 vinotočev. Pogledati je treba, iz kakih ljudi se rekrutira ta dolga vrsta točilcev lastnega pridelka pod vejo. So to v pretežni meri hišni lastniki, obrtniki, industrijci, trgovci in slični ljudje, ki pripadajo dobro situiranim in imovitim slojem, ki so torej drugače gmotno osigurani in imajo v okolici svoje vinograde ponajveč za oddih in zabavo. So tudi med nji-

mi inozemci, ki prebivajo zlasti v Grazu in na Dunaju ter imajo tu svoje vinograde, kjer pobašajo izkupiček vinotoča in ga prenesejo v tujino ter tako s prenosom kapitala v inozemstvo škodujejo narodnemu gospodarstvu. Le neznamen je odstotek onih, ki res posedujejo edino svoj vinograd in še morda zraven malo posestvo in ki v pretežni meri žive le od dohodkov posestva ter vinograda. Tem ljudem in le tem so namenjeni ti vinotoči pod vejo in ti vinotoči tudi ne bodo povzročali tako znatne škode. Da pa dobro situirani, drugje osigurani ljudje z malimi javnimi dajatvami potom vinotočev pod vejo na lahek način pridobivajo znatne svote in to na škodo gostilničarskega stanu, je gotovo nepravilno, ker je nepravilno, ne glede na to, da je neekonomično iz državnofiskalnega stališča ter tudi gospodarsko neutemeljeno. Upravičena je vsled tega zahteva po reformi v tem pogledu, da se naj izdaje dovoljenje za prodajo vina lastnega pridelka pod vejo le ekonomsko šibkim in v eksistenci ogroženim posestnikom, katerim je vinogradništvo glavni vir dohodkov; pri tem je brezizjemno izključiti vse inozemce.

Vse premilo in prepustljivo prakso oblastev, ki se ne zavedajo v toliki meri škode, katero prizadevajo vinotoči gostilničarjem, zlorablajo mnogi v ta namen, da prinašajo potrdila občin, češ, da v vinogradu nimajo primernih prostorov za izvrševanje vinotoča pod vejo in da se jim naj vsled tega dovoli, da smejo točenje pod vejo vršiti na kraju rednega bivališča. Sreska načelstva v mnogih slučajih taka potrdila občin kratkim potom overijo, le redko se izvrši tudi prevera resničnosti navedb. To milo prakso zlorablajo premnogi in množijo se vinotoči pod vejo v naših trgih in na periferiji mesta, ne bo pa dolgo, ko se bodo na ta način otvarjali tudi v sredini mest morda našim hotelom in kavarnam nasproti. Res je banska uprava izdala že zadevno okrožnico, kjer strogo naroča sreskim načelstvom, da navedena potrdila izdajajo le v izjemnih prilikah, pa vendar se izognejo predpisom prosilci z zadržilom, da so morda viničarije vse zasedene, drugega primernege prostora pa ni. Gre v stvari le edino za pravilno tolmačenje, kaj je razumeti pod »primernimi prostori«, odnosno »stanovališču«, kakor to slednje besedo rabi gubernijska naredba iz leta 1833, ki za bivšo Štajersko urejuje točenje vina lastnega pridelka. Zakonodajalec pri določilu, da se sme lastni pridelek točiti le »pri stanovanju na kraju pridelovanja«, ni mislil na to, da mora tam, kjer se izvršuje točenje, biti urejeno stanovanje, primerno in stavbeno-ter zdravstveno-policijsko sposobno za vršenje točenja, ampak je zgolj rabljena ta označba »stanovanje na kraju pridelovanja« kot nasprotje s pojmom »stanovanja na kraju rednega bivališča«, ker pač v redkih slučajih vinogradnik-gospodar stanuje ter redno biva v samem vinogradu. Le radi razlikovanja in radi ostrega ter brezizjemnega poudarka, da se izven kraja pridelovanja lastni pridelek ne sme točiti, je rabljena v naredbi označba »pri stanovanju na kraju pridelovanja«. Finančna uprava tolmači to označbo povsem napak in v nasprotju z voljo zakonodajalca, ko izvaja, da se mora točenje vršiti »v stanovanju« — odnosno v primernih prostorih in da se torej lahko dovolilo točenja izda tudi za kraj bivališča izven kraja pridelovanja, ako tam — v vinogradu — ni stanovanja ali pa drugih primernih prostorov. Že samo besedilo gubernijske naredbe rabi označbo »pri stanovanju«, ne pa »v stanovanju«, vpoštevajoč dejstvo, da se vinotoč pod vejo nikdar ne izvaja v stanovanjih, to je v sobah, temveč brezizjemno le na prostem, in da je ravno to dejstvo točenja »pod vejo«, torej v

zelenju in v prosti naravi, najvažnejši privlačni moment vinotočev. Stanovanje, odnosno streha sploh je potrebna le za slučaje nepredvidene nevihte, ko je treba iskati trenutnega zavetja pred elementarno silo; sicer pa nikomur ne pade na misel, sedeti v zatohlih in nizkih sobah, ko mu je dana najlepša prilika, odpočiti si v zelenju na svežem zraku. V izvajanju ter doslednem zasledovanju zahteve po primernih prostorih pridemo pač do zaključka, da higijensko redkokje najdemo primerne prostore po vinogradnih, kjer se nahajajo le začasna in le nujni potrebi služеща stanovanja — vsled česar bi se zamoglo po tolmačenju finančne uprave konečno tudi v vseh teh slučajih podeliti dovoljenje točenja vina lastnega pridelka na kraju rednega bivališča, s čemur pa bi se v temlju izigrala volja zakonodajalca in smisel zakona. Oprti na dejstvo, da naredba iz leta 1833 nikjer ne predpisuje primernih prostorov za izvajanje vinotočev pod vejo in tudi vse poznejše, na tej naredbi temelječe okrožnice ter tolmačenja takega predpisa ne poznajo, oprti na dejstvo, da se slej kot prej povsodi izvaja točenje vina lastnega pridelka le na prostem in da je ravno prosta narava »primerni prostor« za izvajanje vinotočev, **zahtevajo gostilničarji od strani merodajnih činiteljev, da se na temelju enotnega, duhu in smislu naredbe odgovarjajočega tolmačenja prekine z dosegajo prakso ter izda brezizjemno dovoljenje za točenje vina lastnega pridelka le za kraj pridelovanja, to je za vinograd ter klet, kjer je lastni pridelek shranjen.** Le za slučaj, da bi v vinogradu, torej na kraju pridelovanja, ne bilo kleti in da bi bil lastnik primoran shranjevati pridelek drugje, bi se zamogla ustvariti izjema ter izdati dovoljenje točenja za kraj shranjenega pridelka.

V zvezi z obema člankoma »Gostilničarskega Vestnika« št. 1 in 3 je snov vinotočev pod vejo obširno in dovoljno obdelana ter je na temelju stvarnega izvajanja in dokazovanja zadostno podprta zahteva po prenosni zakonite podlage za izvajanje točenja vina lastnega pridelka v smislu gori-preciziranih zahtev. Te nove predpise naj vsebuje ali novi obrtni zakon, ali pa posebna uredba, ki naj bo vsekakor tehnično toliko na višku, da v glavnih vprašanjih ne bo dopuščala dvoma ter da bo pravična tako vinogradnikom kakor gostilničarjem. Vinogradništvu pa bo naredba koristna le, ako bo zaščitila malega vinogradnika, ki živi le od donosa vinograda, ne pa, kakor do sedaj, favorizirala dobrostituiranega posestnika-meščana na škodo gostilničarskega stanu. Vsi izgovori, da se z vinotoči rešuje vinogradniška kriza, so jalovi in sama stanovska organizacija vinogradnikov se z današnjim izvajanjem uradne prakse pri podeljevanju dovoljenj ne strinja, ker splošno vinogradništvo od tega nima koristi. Dovolj je sredstev, da se krizi vinogradništva odpo- more, le izvajati jih je treba pri četi dosledno in strogo, pa se bo kmalu pokazal razveseljiv učinek. Krizo vinogradništva bo rešilo uničenje šmarnice z zatiranjem in precepljenjem, opustitev nasadov na slabih legah, selekcija cepičev, maksimiranje trošarine, ustanovitev banovinskih centralnih kleti, brezobrestna posojila vinskim izvoznim zadrugam, izvozne premije — ne pa forsiranje vinotočev, ki povzročajo vesplošnemu gospodarstvu znatno več škode kot koristi ter ogrožajo gostilničarski stan, kot važnega tujskoprometnega činitelja, v eksistenci. Dovolj se je razpravljalo o vprašanju vinotočev in z dovolj tehtnimi razlogi dokazala nevzdržnost sedanjega stanja. — Upravičeno pričakujejo gostilničarji uvidevnosti na merodajnih mestih in temeljite reforme v zahtevanem pravičnem smislu. F.

Tihotapci!

Svoje čase smo imeli o tihotapcih drugačno mnenje, kakor danes. Carinski zakoni, pa tudi mi, smo si pod tihotapci predstavljali osebe, ki na skriven način, torej brez vednosti kontrolnih organov prenašajo monopolsko robo ter s tem škodujejo državno blagajno. Ti ljudje so bili vsekakor nespoštovani od poštenih ljudi in smo jih stavili prilično v isto kategorijo, kakor prave hudodelce. Danes pa so se pojmi o tihotapcih popolnoma predrugačili. Današnji trošarinski zakon označuje za tihotapce tudi poštenjake, ki so se najmanjše bodisi po slučaju ali po nesreči brez slabega namena pregrešili proti čl. 33 zakona o trošarini.

Kako se lahko postane tihotapec, naj priča tale slučaj: Ugleđen in premožen gostilničar je kupil vino ter že pred pretakanjem naznanil finančni kontroli dotičnega kraja. To vino je izvozil v kraj, kjer stalno stanuje in ga postavil v ledenico, češ, da bo vkletenje vina prijavil takoj, kakor hitro prejme večje plačilo, ker ni imel — kar se danes kaj lahko pripeti vsakemu zemljanu — takoj pri roki razpoložljivega denarja. Nesreča je hotela, da je čakal na to plačilo šest dni, meneč, da je itak pristojna finančna kontrola obveščena od one finančne kontrole, ki je izdala kontrolni list. Ker pa ima tudi nepremičnino v lepem obsegu, se pa itak državi ni treba bati, da bi morda izgubila trošarino, zato je mirno čakal kontrolne organe, da pridejo z kontrolnim listom na pregled in da jim pokaže nedotaknjene sode, ter izprosi za nekoliko odloga za plačilo. Toda finančni organi se niso strinjali z njegovim mnenjem, temveč so ga enostavno označili, da je tihotapec, ker ni prijavil vkletenja in odlašal s plačilom trošarine ter ga kaznovali za današnje razmere s primerno svoto 16.000 Din. To je drastičen slučaj takega tihotapstva, ko je oblast točno podučena o prejemju blaga in ko je popolnoma sigurna, da ji ne izpade zapadla trošarina. Mislimo, da je označba takega dejanja za tihotapstvo le vendar prekruta in bi bil dosežen popolnoma namen, če bi se to dejanje ne smatralo za tihotapstvo, temveč kot navaden dohodarstveni prestop, kakor je bilo to svoječase navada. Beseda »tihotapec« je za vsakega poštenega državljanu nekaj preostra in bi bilo primerno tudi iz vzgojnega vzroka, da bi finančna uprava nekoliko omilila te predpise, ker vendar škodi ugledu države same, če ima med svojimi državljani toliko — »zločincev«.

A. Sič:

Naroden značaj naših podeželskih gostiln.

Če potujemo po raznih krajih izven naše banovine, zlasti pa po inozemstvu, moremo opazovati, kako se drugi prežeti od spoštovanja in ljubezni do svojega naroda. Temu svojemu globokemu čutu pa ne dajejo izraza le v besedah, marveč tudi v dejanjih. Kamorkoli prideš, povsod dobiš po večjih podeželskih krajih gostilne in restavrate, ki imajo kako posebno sobo opremljeno v svojem narodnem slogu. Ta soba ima svoj naziv, n. pr.: »Tiroler Weinstube«, »Münchner Stüberl« i. dr. ter je znamenita točka za vsakega tujca, ki prihaja v dotični kraj. Nikdo ne bo zamudil prilike, da bi se je ne ogledal, zato je navadno taka soba zasedena do zadnjega prostora po dnevi in na večer do pozne ure. Tako je drugod, in pri nas? Odkar smo gospodarji v svoji hiši, smo postali narodno indiferentni. Vsaka tuja stvar nam je ljubša in se nam zdi lepša in imenitnejša kot naša. Nekoč sem čul, da ima nekdo v našem okraju v svoji vili »gorenjsko kmečko sobo«. Ker se zanimam za našo folkloro, me je ta

Konsum
Radenske zdravilne vode
stalno raste. To je zadosten dokaz, da ljudje to mineralno vodo izredno čislajo.
V Vašem interesu je, da svojim gostom ustrežete ter jim servirate
Radensko zdravilno vodo,
ki ima to prednost, da paralizira vinsko kislino ter napravi tako vsako tudi najbolj kislo vino prijetno pitno.

vest nad vse razveselila. Ko dotičnega posestnika kmalu nato srečam na ulici, ga prijazno nagovorim in pravim: »Čul sem, da ste si v svoji novi vili omislili gorenjsko kmečko sobo, to je vrlo lepo od Vas!« A hitro mi odgovori: »Ne, ne, nimam jo jaz, ima jo tale inženjer«, in pokaže na bližnjo vilo. Jaz imam pa lovsko in turško sobo. Ko sem čul besedo »turško«, nisem vedel, ali bi se jezil, ali bi se smejal. Beseda mi je zastala, priklonil sem se in odšel. Inženjer, poznam ga osebno, je rojen Čeh, ima v svoji vili »kmečko sobo«, ker je zaveden Slovan, in zavedna je tudi njegova gospa — Slovenka. Oni gospod — iz pridobitnih krogov — pa ima »turško« sobo, ker je tuja, zato tudi veleimenitna. Nehote se mi je vsililo vprašanje, če je dobiti v vsej Turčiji kakega domačina, ki bi imel v svoji hiši kako, — recimo vsaj slovansko sobo. Prav gotovo ga ni, pa tudi če bi ga iskal z lučjo po dnevi. Taki so torej naši »magnati«, imajo dovolj denarja za kakoršno koli tujo stvar, a kar je domačega, prezirajo, jim je »prekmečko«. Bog jim daj boljšo pamet in srce, ki bi čutilo vsaj nekoliko bolj narodno! Glede naziranja o narodnosti drugorodcev, naj navedem tu značilne besede Nemca, šolskega svetnika Schmita, ki jih je izustil pri svojem predavanju, namenjenem sicer narodni šoli, a so važne ne le za vzgojitelje mladine in ne le samo za Nemca, marveč za vsakega, pa naj si je karkoli in katerekoli narodnosti. Dejal je: »Kjer so učitelji tujci, se kmalu izgube narodne noše in stari običaji, ker jih tujec ne more ceniti tako, kakor domačin. Vendar pa je te stare značilnosti naroda treba obdržati, ker narod, ki zapusti svojo starožitnost, zapusti tudi sebe in svojo dušo.« Uvažujmo te njegove velpomembne besede in spoštujmo, kar so vstvarili in nam zapustili naši pradedi. Ne zametujmo njihovih del, nasprotno ohranimo si jih v hvaležen spomin in obnavljajmo jih, kjer bi bilo to umestno. Zato bi bilo prav, če bi si tudi naši podeželski gostilničarji, kamor zahajajo tujci, n. pr. po Gorenjskem, opremili po eno sobo v našem domačem kmečkem slogu. Saj je naša »kmečka soba« nekaj posebno krasnega. Le zamislite se vanjo in oglejte si jo v duhu, kako lepa je od lesenega stropa pa doli do tal. Vsa njena oprema, peč, mize, stoli, omare, skrinje, svetila, vse, vse je jako dekorativno. Naša narodna umetnost se more okusno aplicirati na vse pohištvo in na vse orodje, ki ga zahteva sedanji moderni čas. Zato bi bilo prav, da posnemamo v tem oziru naše sosedne in tujce. Posebno ljubiti bi bilo tudi, ko bi v taki »kmečki sobi« gostom tudi streglo — »kmečko deklec«. Torej na delo!

(Opomba uredništva: K temu članku priznanega poznavalca narodnega blaga v Sloveniji g. prof. Al. Siča dostavljamo, da se lahko vsakdo obrne nanj po navsote, odnosno po informacije. Njegov naslov je: Profesor Albert Sič, Ljubljana, Gradaška ulica št. 18. G. profesorja pa prosimo, da se nam še večkrat javi s sličnimi članki.)

Krulej Ernest, Sevnica:

Brez nas!

Številka 3 »Gostil. Vestnika« od dne 23. 3. t. l. je prinesla pod gornjim naslovom članek, ki je načel vprašanje, o katerem je treba vsekakor razpravljati javno. Domnevam namreč, da je vsebina izšla ga članka samo mnenje ožjega kroga naših tovarišev. Mi gostilničarji na deželi, zlasti pa v vinorodnih krajih, bi znali biti drugega mnenja n je torej gori citirani članek izšel res brez nas, da ne rečem »proti nam«. Ljubljanski osebni motivi pa so, v odločanju tako važnega vprašanja, brez trohice vrednosti.

Govorim v imenu »Gostilničarske in mesarske zadruge v Sevnici«, katere odbor se je izrekel na seji dne 10. t. m. soglasno za ločitev obrtne zbornice od trgovske in industrijske.

Odločilno je bilo spoznanje, da skupna T. O. I. zbornica ni bila v stanju zavarovati razne obrtniške skupine, pred vsem gostilničarje, čevljarje, krojače, peke itd. pred zakonodajo in upravnimi ukrepi, ki so tem in drugim obrtnim škodovali in jih v obstoju ogrožajo. Med tem, ko se je vse ugodnosti in prednosti dovolilo trgovini in industriji, v katerih mnogi grani prevladuje tuj kapital, med tem, ko je naša obrt ves naš kapital, naše delo in naš znoj, in če hočete tudi naša kri, ki bo branila državo mogoče celo pred lastniki tu pri nas favoriziranega kapitala. Mali obrtnik mora razmeroma celo več davka plačati kot pa trgovina in industrija. Gostilničarji in obrtniki pač nimamo na razpolago mest konzulentov in upravnih svetnikov. Kratko, mi čutimo, da so naši interesi vitalno ogroženi in da jih v skupnosti s trgovino in industrijo ne moremo braniti, kajti jasno je, da nihče ne more istočasno služiti Bogu in Belcebu. To, mislim, je zelo enostavno in razumljivo.

Trgovini na ljubo ne bomo mogli podeželski gostilničarji kupovati večjih zalog vina, kakor nam tudi trgovina povsod v posel fuša; druge obrtnike pa smatra, da so dolžni proizvajati samo za trgovino. Zgodilo se je, da je ugleden organ T. O. I. nekoč vzkliknil, ko se je šlo za varstvo neke obrtne skupine: »Kaj bodo pa trgovci rekli?« To je značilno! Industrija nas pa duši. Ko bi ne bilo te nesrečne taktike, kaj bi bila naša obrt že storila in kako bi se bila razvila. Mi nimamo nobenega razloga, ustvarjati velike industrije s tujim kapitalom, pač pa veliko malih z našim kapitalom.

Ni samo denar kapital, ampak tudi možgani in mišice. Tako pa danes naša obrt katastrofalno peša in propada, industrija, predvsem ona tujega kapitala, pa se valja radi privilegijev v masti. To so bili naši razlogi, ki jih je rodila gospodarska bol. V tej boli pa se je rodilo tudi spoznanje, da smo dolžni tudi ostalim delom države, da se jim približamo in končno izpopolnimo naše notranje gospodarsko zastopstvo v prosep države. Pozno sicer, pa še vedno pravočasno.

Ravno zato pa ni res, da so dali »povod tej gonji, katero so vpriporili nekateri obrtniki na svojo roko in da izhaja inicijativa za ločene zbornice od zunaj«. (Manjka samo še beseda o plačancih!) Vsekakor pa je konstatacija dopisnika, da je povod zato neznan, značilna. Čudno pa je, da se spoznanje in prepričanje obrtnika ali celo obrtništva, ki je deljeno od dopisnikovega ali kogarkoli mnenja, imenuje gonja proti skupni zbornici. Ravno v hudih krizah, ki naj bodo kakoršnegakoli značaja, se pojavljajo akcije, ki teže vse v pravcu sanacije te krize. Tudi mi težimo za sanacijo obrtniškega vprašanja in njega gospodarskega stanja. Krivo bi bilo akcijo zavirati, ki teži za tem ciljem. Mi obrtniki hočemo sami brez kuratorjev sodelovati na zakonodajni, državni pomagati in ščititi svoje interese. Ne vem, zakaj bi bila gospodarska fronta še bolj izpopolnjena in jačja, ako nas trgovina in industrija tišči ob tla. Premislili smo in vemo, da je skupna zbornica storila za obrtništvo veliko, toda pred leti, sedaj pa je njena sposobnost, naše interese varovati, popustila, zato jo nehvaležniki zapuščamo, ker nam več koristiti ne more ali noče in si hočemo sami pomagati.

Premislili smo tudi to, da bi nas znalo vzdrževanje samostojne obrtne zbornice stati več denarja kot doslej. Pa naj se to tudi zgodi, ako treba, bomo imeli vsaj zavest, da smo za svoje stanovske interese storili vse, kar smo mogli in bili dolžni samemu sebi, v očitnem rapidnem propadanju naše obrti. Zato je tudi vzklil o rovarstvu posameznih oseb in o ambicijah kogarkoli neokusno depasiran, kakor je tudi svojevrstno, da se je vprašanje ločenja zbornic s silo držalo do sedaj za kulisami. Če se gre za našo kožo, je žaljivo podtikanje tuje vpliva (kakor da smo nesposobni samostojno misliti), kakor tudi, da bi ravno kritično misleči obrtniki rušili edinstvo in slogu gospodarskih krogov itak že revne dravske banovine. To so fraze, in ne vem, komu naj imponirajo ali ga prestrašijo. V veseli borbi, kjer se krešejo iskre duha in dela, gospodje, je bodočnost, ne pa v neki sentimentalni edinosti in slogi heterogenih struktur. To diši po morostu. Verujemo pa neomajno v revnost dravske banovine, predvsem pa v svojo.

To so odkrite besede, iskreno in pošteno mišljene, z edino željo, da bi se pomagalo ne samo obrti — ampak tudi trgovini in industriji, kateri skupini naj vsaka sama sebe v svoji zbornici zastopa. Potem bo skupno delo šele uspešno ter plodonosno v vsestransko korist.

Opomba uredništva: Priobčujemo radevolje odgovor na članek, ki je izšel pod naslovom »Brez nas« v štev. 3 našega glasila, čeprav se ne strinjamo v celoti s temi izvajanj. Članek »Brez nas« je pisan v smislu kongresa gostilničarjev, ki se je vršil dne 21. avgusta 1929 v Beogradu in kjer je vseh 5000 delegatov iz cele države zahtevalo skupne zbornice s posebnimi gostilničarsko-hotelirskimi odseki. Naš list je tedaj zastopal popolnoma in samo gostilničarske interese, dočim je članek menda pisan bolj v duhu druge obrti. Ugotoviti moramo, da nismo imeli dosedaj nobenega povoda napadati zbornico, katera se je zavzela vsakokrat za naše gostilničarske interese. Vedeti moramo, da se rešujejo in da se bodo reševala vsa bistvena vprašanja le na podlagi kompromisa, in je tedaj odveč valiti krivdo samo na zbornico. Nimamo povoda, ogrevati se za ločene zbornice, ker moramo pri presoji tega vprašanja vzeti v poštev delovanje že obstoječih ločenih zbornic. Če potem primerjamo, kaj je n. pr. naša zbornica dala za napredek naše obrti in kaj je dala n. pr. obrtna zbornica v Beogradu, potem je menda stvar za vsakega dovolj jasna. Izpopolnimo raje obstoječo

zbornico in izločimo ono, kar pač smatramo, da je škodljivo odnosno povečajmo avtonomijo obrtnege odseka. Seveda bomo gostilničarji zahtevali za sebe svoj hotelirsko-gostilničarski avtonomni odsek, ki naj obravnava tudi tujski promet v Dravski banovini, ker smo med obrtniki največji plačevalci zborničnih doklad in je taka zahteva tudi opravičena. — Sicer pa smo od g. dopisnika pooblaščen izjaviti, da se ne poteguje izrecno za ločene zbornice, pač pa le za upravno ločitev zbornic, odnosno za ustanovitev samostojnega gostilničarskega odseka. Torej korakamo po skupni poti.

Od kedaj se sme pobirati zvišana občinska trošarina?

»Na konkretno vprašanje, od kedaj sme pobirati občina trošarino, katero je v proračunu za leto 1931 povišala, pojasnujemo, da sme občina pobirati zvišano občinsko trošarino šele od dne, ko je izšel »Službeni list« kr. banske uprave, da sme občina pobirati zvišano trošarino. Merodajen je torej za pričetek pobiranja povišane trošarine dan, katerega je bilo v »Službenem listu« objavljeno, da je bil občinski proračun v pogledu pobiranja trošarin odobren. Za čas, dokler ne dobi občina pravice pobirati povišane trošarine, je smela pobirati tudi v l. 1931 trošarino v izmeri, v kateri jo je pobirala za leto 1930. Na nadaljno vprašanje, kako je pobirati trošarino na zaloge, smo mnenja, da je občina od zalog na dan, ko se prične pobirati povišana trošarina, upravičena pobirati povišano trošarino.«

Pobiranje banovinske trošarine na liker in konjak.

Pri pobiranju banovinske trošarine na liker, rum in kognak so nastali dvomi glede jakosti onih pijač, ker se njihova jakost ne označuje v računih. Organi finančne kontrole pri tem docela pravilno ravna po določilih drugega odstavka čl. 107 trošarinskega pravilnika in pobirajo banovinsko trošarino po jakosti, ki jo navaja to določilo pravilnika (rum 75 stopinj, konjak 60 stopinj in liker 50 stopinj).

Poraba navedene jakosti za pobiranje banovinske trošarine ni utemeljena, ker naši domači likerji, rumi in konjaki ne vsebujejo tolike količine alkohola, vsled česar privatniki trpe škodo. Da se to prepreči, je ministrstvo financ z odlokom z dne 27. februarja t. l., br. 14.762/III, odredilo, naj organi finančne kontrole, ki nadzorujejo trošarinsko podjetje (proizvodnika), v bodoče na računu, ki spremeni liker, rum in konjak, označujejo in uradno potrjujejo jakost poslovnega blaga. Na podlagi takega potrdila se pobere banovinska trošarina po faktilni jakosti. Kjer potrdila ni, se banovinska trošarina na liker, rum in konjak še nadalje pobira od jakosti, ki jo navaja drugi odstavek čl. 107 trošarinskega pravilnika.

Od kedaj se šteje doba žigosanja lesenih posod?

Na opozoritev, da se vžiga pri žigosanju sodov le letnica, izpušča pa mesec, se je zaprosilo pri Kontroli mer v Ljubljani, da se naj vžiga tudi mesece z številko in označi točno dneve v katerem je bilo izvršeno uradno merjenje. Merosodni urad je nato odgovoril, da se meseci pri merjenju ne žigosajo, marveč velja za časovno štetje, oziroma začne teči rok za svoječasno pregledovanje od 1. dne onega koledarskega leta, ki nastopi za letom, v katerem se je merilo ožigosalo, ali pa dalo v met. Tedaj se šteje čas ponovnega merjenja vedno le od 1. januarja

nastopnega leta tudi ako je bila posoda merjena n. pr. v začetku, sredini ali pa koncem predidodega leta. **Dvoletni rok se šteje tedaj, kakor že gori omenjeno, od 1. januarja nastopnega leta, ko se je žigosanje izvršilo.**

Dopisi.

Trošarina na vino. V banskem svetu je bil že opetovano stavljen predlog, naj bo vino zatrošarinjeno šele tedaj, ko ga gostilničar nastavi. Vendar pa je naletel do sedaj še vedno na gluha ušesa, dasi je predlog povsem upravičen. Do sedaj mora gostilničar vsako množino vina ki jo prejme, takoj zatrošarinirati, četudi mu bo ležala v kleti pol leta in tudi več. Pri tem ima občutno škodo že s tem, da se vino suši, a poleg vina se mu tedaj suši tudi trošarina, in to ne bi smelo biti. Tudi plačujemo trošarino le od množine, ki jo bomo faktilno prodali, ne pa tudi od one množine, ki gre v zrak in od gošče, ki gre v kanal. Zato naj finančna uprava že takoj ob trošarinjenju dovoli za takalo primeren popust. To bi bilo pravično. Ker vemo, da nam gosposka nikdar noče delati krivice, smo prepričani, da bo tem našim upravičenim željam tudi ustregla. Prosimo!

Iz Ljubljane.

Registri na vino so že tu in naša finančna revidira z vso pedantičnostjo vse vknjižbe in zahteva skrajno točnost. Ti registri nam dajo mnogo odvečnega dela, a to delo nam bo, kakor čujemo iz zbornice plačano. Nekateri vedo povedati, da nam bo finančna uprava sedaj, ko bodo njeni organi doznali, da vino res kalira in tudi ntančno dognali za koliko, to kalo bonificirala. Pravijo, da nam bo že plačana državna, banska in mestna trošarina od vsega kaliranega vina, šteta v dobro in obračunana pri prvi naslednji dobavi. Upamo, da nismo mistificirani, ker sloni vsa ta zadeva na povse pravični podlagi.

Občni zbori.

Občni zbor v Gornji Radgoni.

Dne 19. februarja t. l. se je vršil v Gornji Radgoni občni zbor tamošnje gostilničarske zadruga. Pri pozdravnem nagovoru je obžaloval načelnik g. **Janko Čerič**, da se je udeležilo zborovanja primeroma malo število članov in da odsotne tudi izgovor s slabim vremenom ne more upravičevati njihove stanovske nezavednosti. Spominjal se je dveh umrlih članov, namreč g. **Ane Lukovnjak** in g. **Rudolfa Horvata**, oba iz Kapele, kar so navzoči sprejeli stoje na znanje. Zanimivo je bilo posebno poročilo načelnika in tajnika, kakor tudi blagajnika, iz katerih posnemamo, da se je, čeprav mlada zadruga, dobro zadržala s svojim delovanjem med članstvom. Izvršenih je bilo nebroj intervencij pri različnih oblastih, posebno pa se je zadruga naslanjala na svojo Zvezo v Mariboru, katera se je posebno v zadnjem času razmahnila v izvanredno lepem obsegu. Če vpoštevamo še dejstvo, da si je zadruga v teku enega leta prihranila preko 4000 Din, je razvidno, da se zadruga nahaja v dobrih rokah in upamo, da bomo tudi drugo leto lahko poročali o njenem živahnem in plodonosnem delu.

Občni zbor v Škofji Loki.

Pod načelstvom g. **Ivana Kavčiča** se je vršil dne 23. februarja t. l. občni zbor v Škofji Loki, katerega se je udeležilo 30 članov. Po pozdravnem nagovoru se je prešlo k obravnavanju dnevnega reda. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je imela zadruga tri redne seje ter tri sestanke, kjer so se obravnavale tekoče zadeve in dopisi posameznih oblastih. Zadruga je štela na koncu leta 87 članov, dočim je imela vajencev in pomočnikov skupno 31. Poseb-

ne težkoče je imela zadruga z nakazilom zvezne članarine, ker nekateri člani niso navzlic opominov plačali zapadle članarine. Zadruga se je nadalje udeleževala različnih zborovanj, katere je sklicala Zveza gostilničarskih zadrug, odnosno Trgovska zbornica v Ljubljani. Pri obravnavanju načrta obrtnega zakona se je udeležil zborovanja zadrugi načelnik in staval potrebne predloge. Zadruga je nadalje vložila posebne spomene na ministrstvo financ za odpravo trošarinskih registrov ter je z različnimi vlogami sodelovala z Zvezo na merodajnih mestih, pri čemur so merodajni krogi vendar vsaj deloma uvideli in pripomogli da se je znižala obstoječa državna trošarina na vino. Povdarjati je treba, da je imela zadruga v poslovnem letu veliko borbo pri upravnem odboru »Samopomoči«, ker niso dobivali nekateri prizadeti člani posmrtnino v takem razmerju, kakor se je predvidelo v pravilih te prekornostne ustanove. Iz blagajniškega poročila, katero je podal g. **Deisinger**, posnemamo, da je imela zadruga koncem leta 8480 Din 50 p in da znaša skupno premoženje 22.538 Din 57 p. Pri blagajniškem poročilu se oglasi k besedi g. **Ziherl** ter je predlagal, da se pošlje g. odborniku **Flešu**, založniku pivovarne »Union«, in g. **Francu Jelovčanu** v Gorenjivasi, kot pomožnemu založniku pivovarne pisemno zahvalo, ker sta pošiljala prostovoljne prispevke od posameznega zaboja ali sodčka pive, vsled česar je imela zadruga skoro 3000 Din dohodkov.

Iz poročila o poslovanju »Samopomoči« pa je razvidno, da je nastalo v zadnjem času med člani vsled nepojmovanja nejevolja, katere posledica je po eni strani zelo pogosto odlašanje, oziroma opustitev te prekornostne ustanove, po drugi strani pa postajajo člani čim dalje bolj netočni v plačilu prispevkov. K besedi se je zglasil g. **Hafner**, ki je omenil, da je bil zapisnik občnega zbora v prejšnjem stanovskem glasilu pomanjkljiv in v neskladu z njegovim predlogom in da vztraja na tem, da se ta zapisnik v smislu njegovega predloga in soglasnega sklepa na zvezinem občnem zboru popravi in ponovno objavi. Sklenilo se je tudi predlagati upravnemu odboru »Samopomoči«, da se naj započeti eksekucijski postopek ustavi.

K besedi so se oglašili še gg. dr. **Jerala, Gosar, Hafner in ga. Šmid**, nakar se je konečno sklenilo, da naj delegati na zvezinem občnem zboru apelirajo na odbor »Samopomoči«, da naj polaga tej velevažni in prekornostni ustanovi večjo važnost ter da se naj odpravi vse dosedaj obstoječe nerednosti med članstvom ter tako vpelje vsestranski red in točnost bodisi pri vplačilih, kakor tudi pri izplačilih.

Ker je potekla odboru funkcionska doba, se je novi odbor sestavil s sledečimi člani: gg. **Kavčič Ivan**, načelnik; **Hafner Josip**, namestnik načelnika; **Ziherl Mat.**, dr. **Jerala Franc**, **Deisinger Josip**, **Fleš Ludvik**, **Poljanec Janko**, **Gosar Jurče**, **Starman Alojz**, **Porenta Anton**, **Šorli Ivan**, **Dolinar Pavel**, **Bergant Janez**, **Fojter Anton**. Po izvolitvi se je konstituiral takoj novi odbor in je bil pri tem za tajnika izvoljen g. **Matevž Ziherl**, blagajnikom pa g. **Deisinger Jos**. Konečno se je sklenilo, da praznuje gostilničarska zadruga v Škofji Loki v tem letu na svečani način 30letnico svojega obstoja. S tem je bil izčrpan dnevni red, nakar se je zaključil občni zbor.

Izvanredni občni zbor na Prevaljah.

Dne 17. marca t. l. se je vršil izvanredni občni zbor zadruga gostilničarjev v Prevaljah. V navzočnosti 26 članov je otvoril g. načelnik **Rozman Alojzij** po enournem čakanju občni zbor, pozdravil navzoče, posebno pa g. zveznega tajnika iz Maribora. V pogledu

pogodbe z Autor-Centralo je dal g. načelnik, pozneje pa tudi zvezni tajnik obširna pojasnila k temu dogovoru, povdajajoč pomen in važnost teh določil za vse gostilničarje naše Zveze. Na nalog pristojnega sreskega načelnika v Prevaljah glede priklopitve gostilničarjev iz marenberškega sodnega okraja k strokovni zadrugi na Prevaljah je občni zbor sklenil, da ne priporoča take priklopitve. Zadruga je odločno protestirala proti ustanovitvi ločenih zbornic in ta sklep tudi pismeno in brzojavno sporočila Zbornici v Ljubljano. Z zadovoljstvom se je vzelo nadalje na znanje, da je Središnji urad za mere in dragocene kovine v Beogradu ugodno rešil predstavko Zveze in zadruga glede povrnitve zaplenjenih čaš ter steklenic. Sprejel se je tudi predlog, da se spremenijo nekatera določila pravil, za kar se pooblasti zvezno tajništvo v Mariboru.

XI. Ljubljanski velesejem.

Od 30. maja do 8. junija t. l. se vrši XI. ljubljanski velesejem, za katerega kaže javnost živo zanimanje, za to impozantno in splošno jugoslovansko gospodarsko institucijo. Za ta velesejem se je prišlo zelo mnogo domačih in tujih razstavljalcev, tako da obeta biti letošnji velesejem prava manifestacija jugoslovanske trgovine, industrije in obrti. Ne zamudite te prilike, da si ogledate plod našega uma in dela.

Udeležencem podučnega izleta!

Vse one izletnike, ki so se udeležili poučnega potovanja in ki so fotografirali, prosimo da odstopijo Zvezni pisarni v Mariboru proti povračilu negative, da lahko razmnožimo slike. One udeležence pa, ki želijo imeti slike, naj javijo, koliko odtisov želijo od posameznih slik.

Ustanovni občni zbor »Gostilničarske pivovarne v Laškem«. Kakor nam poročajo, se vrši dne 16. junija t. l. v hotelu »Savinja« v Laškem ustanovni občni zbor »Gostilničarske pivovarne v Laškem«. Vsi delničarji se vlučno pozivljajo, da se tega občnega zbora gotovo udeležijo.

Novi grobovi.

Dne 29. aprila 1931 je preminul g. **Oder Josip**, gostilničar in posestnik v Činžatu na Pohorju. Pokojnik je bil eden izmed starejših gostilničarjev, znan in priljubljen daleč na okrog. Lahka mu zemlja! Prizadetim pa naše sožalje!

Dne 16. aprila t. l. je za večno zaspal g. **Hergouth Ivan**, posestnik v Pivoli pri Hočah, bivši nad 20 let službujoči tajnik gostilničarske zadruga za Maribor okolica. Pokojnik je bil tako marljiv, sposoben delavec, daleč naokrog znan ter priljubljen. Ostalim naše sožalje!

Smrtna kosa nam je pobrala tudi g. **Mihaela Pukl-a**, bivšega podnačelnika zadruga v Vojniku. Mož veselega značaja je imel samo prijatelje, kar je pričal posebno njegov pogreb, ki se je vršil ob ogromni udeležbi vsega prebivalstva njegovega kraja. Star je bil komaj 40 let. Naj mu bo domača zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil, lahka.

Gostilniško-gospodinjki tečaj.

V svrhu strokovne izobrazbe gostilniških hčerk priredi pri zadostnem številu Zveze gostilniških zadrug v Mariboru III. gostilniško-gospodinjki tečaj in sicer od 15. septembra 1931 do 15. decembra 1932, kakor tudi IV. gostilniškarski gospodinjki tečaj, ki pa se bo vršil od 15. jan. 1932 do 15. aprila 1932. V ta tečaj se sprejemajo samo hčere gostilničarjev, ki so najmanj 16 let stare ter du-

ševno in telesno popolnoma zdrave. Gojenke morajo v svrhu trajnega strokovnega nadzorstva stanovati v internatu.

V tečaju se bo poučevalo: Kuha dobre meščanske hrane, serviranje in lepo obnašanje, telesna in stanovanjska higijena, negovanje in notranja oprema sploh kuhinj itd., ustroj podeželske gostilne v gradbenem oziru, nauk o živilih, vrtnarstvo, kletarstvo, pomen tujkega prometa za narodno gospodarstvo, specijelno za gostilničarstvo, obrt, zgodovina gostilne ter zadevne trošarinske in upravne predpise. Na koncu tečaja se podeli gojenkam diplome.

V III. in IV. tečaj se sprejme največ 20 gojenk. Prijavam, katerim je priložiti zdravniško spričevalo, obvezo starišev, da nosijo vse internatske stroške in priporočilo pristojne gostilničarske zadruge je vlagati za III. tečaj najkasneje do 1. septembra 1931, za IV. tečaj pa najkasneje do 6. januarja 1932. Enkratna šolnina in vpisnina znaša za tečaj 300 Din. Da omogočimo takojšnjo in pravočasno delno vplačevanje internatskih stroškov, lahko nakazujejo posamezne zneske posamezni reflektanti za svoje hčere pod imenom gostilniški tečaj na podružnico Ljubljanske kred. banke v Mariboru. V to svrhu jim na zahtevo pošlje zvezna pisarna potrebno število položnic. Le samo v izjemnih in oziroma vrednih slučajih lahko oprosti zvezni ožji odbor plačevanje šolnine, dočim se vpisnina mora plačati.

Pozivamo vse gg. člane, da pravočasno prijavijo svoje hčere, ker je povpraševanje za te tečaje vrlo živahno in ker bomo sprejemali gojenke le po vrstnem redu. Vse zakasnele prijave bi morali, kakor pri prejšnjih tečajih — zavračati.

Načelstvo zveze.

Službene objave Zveze gostilničarskih zadrug.

Avtor-Centrala za avtorsko pravo, poslovalnica v Ljubljani, Ižanska cesta 82, kakor tudi v Mariboru Slovenska ulica 8, pozivljate po naročilu svoje centrale iz Zagreba obe Zvezi, da naj preskrbite v najkrajšem času, po možnosti v roku 14 dneh, izkaze vseh onih članov gostilničarskih zadrug, ki imajo v svojih lokalih glazbene instrumente ter se pozivljajo pri tem na pogodbo, katero sta podpisala obe Zvezi ob priliki dogovora maksimalnih prispevkov za avtorske pravice. Zastopstvi Avtor-Centrale želite namreč imeti imena vseh onih gostilničarjev, ki imajo v svojih lokalih

VINOGRADNIŠKO POSESTVO

vojvodinje Arenberg v Presiki pri Ljutomeru
10 ha (5 ha prvovrstnih vinogradov), gospodarska hiša z več gospodarskimi poslopji, inventar
na prodaj

celotno ali v kosih, tudi deli vinogradov in gozdov pri Radencih.

Vprašati pri
dr. Benkoviču, Ljubljana, Aleksandrova 2
ali pri notarju Požunu v Gornji Radgoni.

Pozor lovci!

Lovske puške, flobert in zračne puške, browning pištole, pištole za strašenje, lovške in ribiške potrebščine
ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Kongresni trg 9

POZOR!

Proda se
gostilna,

ki se nahaja v sredini štirih v obratu stoječih tovarn in je brez konkurence. Tudi mesarija bi se dobro obnesla. Prodaja se vrši pod jako ugodnimi pogoji. Polovico kupnine se lahko plačuje na obroke. Reflektanti se naj zglašijo pri trgovcu g. Plavec, Celje.

glazbene instrumente, n. pr. gramofon, glasovir, radio, orkestrion itd. itd.

Pozivljamo tem potom ponovno vse cenj. člane naših zadrug v Dravski banovini, da sleherni prijavijo svoj glazbeni instrument bodisi direktno pri navedenih poslovalnicah v Ljubljani, odnosno Mariboru, ali pa pri pristojnih zadrugah in zvezah. To je potrebno, ker bi se sicer lahko pripetilo, da prekliče centrala že razglašeno pogodbo in bi člani nič več ne uživali maksimirane cene 6 Din mesečno, kakoršna je bila določena za podeželske kraje. — Pred vsem opozarjamo zadruga načestva in odbornike, da se z vso vnamo zavzamejo za izvršitev te objave, ker odklanjate Zvezi sicer vsako odgovornost za posledice, ki bi vsled nerazumevanja nekaterih naših tovarišev kaj lahko nastopile.

Razglasi.

Sresko načelstvo Litija razglašajo s svojim odlokom št. 1643/1 z dne 28. februarja 1931, da ne sme Pič Ferdinand, r. 20. januarja 1901, r. k., samski hlapec v Litiji št. 81, zahajati od 4. marca 1931, do 3. marca 1932 v gostilno.

Sresko načelstvo v Litiji razglašajo s št. 2872/1 z dne 28. aprila 1931, da je okrajno sodišče v Litiji prepovedalo Trostu Ignacu hlapcu iz Grad—Lazov posecanje krčem od 15. maja 1931, do 15. maja 1932.

Načelstvo v Litiji razglašajo s št. 1643/2 z dne 20. marca 1931, da je okrajno sodišče v Litiji prepovedalo Mahu Martinu, kovaškemu mojstru v Šmartnem št. 68, zahajati v krčme od 23. marca 1931, do 23. marca 1932.

Okrajno sodišče v Gornjemgradu, odd. II. Kps. 40/31/3 z dne 28. aprila 1931, je prepovedalo Žuntru Francu, prevžitarju v Varpoljih št. 2, obisk gostiln od 28. aprila 1931, do 28. aprila 1932.

Okrajno sodišče v Gornjemgradu, odd. II. Kps. 38/31/8 z dne 1. maja 1931, je prepovedalo Krepe Antonu, delavcu v Solčavi, obisk gostiln od 1. maja 1931, do 1. maja 1932.

Sresko načelstvo v Ljutomeru razglašajo s št. II. 1655/1 z dne 15. aprila 1931, da je okrajno sodišče v Mariboru Kps. IV. 1271/30 z dne 7. nov. 1930, prepovedalo Gajster Antonu, čevljarju v Stogovcih št. 6, srez Ljutomer, obisk gostiln od 9. maja 1931, do 9. maja 1932.

CENTRALNA VINARNA D. D.

Telef. št. 2573

V LJUBLJANI

Telef. št. 2573

Sp. Šiška, Frankopanova ulica št. 11

priporoča svojo veliko zalogo

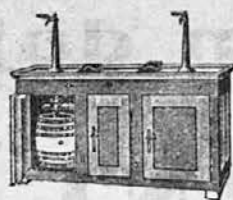
zajamčeno pristnih prvovrstnih domačih ljutomerskih, haloških, bizelskih in dolenskih vin.

Na zalogi ima tudi

zajamčeno pristna dalmatinska vina lastne preše.

★

Pridite in pokusite! Niste obvezani, da tudi naročite!

MARTIN PERNOVŠEK

strojno mizarstvo

Celje, Gledališka ulica št. 5

(Dravska banovina)

Naprava najmodernejših

hladilnikov (Eisküsten) in lesenih rolet (Holzrollbalken).

Prevzema tudi vsa mizarska dela po najnižjih dnevnih cenah.

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2

Telefon 2335

priporoča svoje izbrano

marčno pivo in črno pivo

istih kvaliteti kakor pred vojno

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko droženko, vinsko droženko, likere i. t. d.

Sanatorij v Mariboru

Gospodarska ulica št. 49 — Telefon št. 2358

Lastnik in vodja: primarij dr. ČERNIČ
specijalist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in pri ohlaplosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: I. razred Din 120.—; II. razred Din 80.—; III. razred Din 60.—.

Deviza: Najboljše blago po najnižji ceni.

Ugodni plačilni pogoji

„ŠTAJERSKA VINARSKA ZADRUGA“ R. Z. Z O. Z.Stev. ček. računa v Ljubljani
13.238

v MARIBORU, Meljska cesta 10

Telefon interurb. št. 2930

nudi kot organizacija producentov vse vrste garantirano priskega belega vina, tako ljutomerčana, haložana in pekrčana
po najugodnejših cenah — Prvovrstna sortirana vina vedno v zalogi

Sampanjec

„Bouvier“Bouvier Demi sec (bela glavica)
Bouvier sec (zlata glavica)
Bouvier Cuvée Réservee (rdeča
glavica)

Kletarstvo: Gornja Radgona

Originalna

V I N A

v steklenicah

trdke

Veleposestvo vinogradov

Cloter Bouvier

Gornja Radgona

Zastopstvo za Slovenijo:

Karel Favai, Ljubljana

Cenik gratis in franko

Cenik gratis in franko

AUGUST AGNOLALJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 13ZALOGA RAZNOVRSTNEGA
NAMIZJA ZA GOSTILNE
HOTELE IN KAVARNENabirajte oglase in podpi-
rajte Vaše strokovno glasilo!**ZA VESELICE****kupujte**razne potrebščine kot okraske, papir-
nate krožnike, servijete, lampione itd.**in dajte tiskati vabila v****TISKARNI SV. CIRILA
V MARIBORU****Podpirajte trdke, ki oglašujejo v Vašem listu!****Delniška pivovarna „UNION“****Ljubljana, Laško in Maribor**priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak
in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu „HERKULES“,
„PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom
Z odličnim spoštovanjem**Delniška pivovarna „UNION“**
Ljubljana, Laško in Maribor